

Regeringens proposition

2013/14:175

Vissa lagändringar inför en ny programperiod

Prop.
2013/14:175

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 mars 2014

Fredrik Reinfeldt

Annie Lööf
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition föreslås vissa ändringar i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap. Ändringarna bedöms vara nödvändiga inför strukturfondspartnerskapens fortsatta arbete under programperioden 2014–2020. Strukturfondspartnerskapen föreslås arbeta vidare på i stort sett samma sätt som under programperioden 2007–2013.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap.....	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Strukturfondspartnerskapens arbete under programperioden 2014–2020	7
5	Sammansättningen i strukturfondspartnerskapen.....	8
6	En utökad skyldighet att samverka	10
7	Konsekvenser	10
Bilaga 1	Förteckning över remissinstanserna (Promemorian Vissa lagändringar inför en ny programperiod)	11
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	12
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2014.	14

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2013/14:175

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap.

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap

Härigenom föreskrivs att 1–3 §§ lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Inom ramen för förvaltningen av EU:s strukturfonder ska strukturfondspartnerskap bildas enligt denna lag.

Inom det geografiska området för varje regionalt strukturfondsprogram för *regional konkurrenskraft och sysselsättning* och motsvarande *regionala planer* för det nationella *strukturfondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning* ska ett gemensamt strukturfondspartnerskap bildas.

Strukturfondspartnerskapet ska bland de ansökningar som godkänts av förvaltande myndighet för det berörda strukturfondsprogrammet *ytra sig över vilka ansökningar som ska prioriteras*. Strukturfondspartnerskapets yttrande ska vara bindande i den förvaltande myndighetens fortsatta handläggning.

Inom det geografiska området för varje regionalt strukturfondsprogram och motsvarande *regional handlingsplan* för det nationella *socialfondsprogrammet* ska ett gemensamt strukturfondspartnerskap bildas.

Strukturfondspartnerskapet ska *inom målet investering för tillväxt och sysselsättning ytra sig över vilka ansökningar som ska prioriteras* bland de ansökningar som godkänts av förvaltande myndighet för det berörda strukturfondsprogrammet. Strukturfondspartnerskapets yttrande ska vara bindande i den förvaltande myndighetens fortsatta handläggning.

2 §²

Om en ansökan om stöd avser ett projekt inom ett regionalt strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning, ska strukturfondspartnerskapet samråda med berört samverkansorgan, berört landsting som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med

Strukturfondspartnerskapet ska samråda med berört samverkansorgan, berört landsting som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med det regionala tillväxtarbetet i berörda län.

¹ Senaste lydelse 2010:631.

² Senaste lydelse 2010:631.

3 §

Ett strukturfondspartnerskap *skall* vara sammansatt av

1. förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget,

2. företrädare för arbetsmarknadens organisationer, och

3. företrädare för *berörda länsstyrelser, länsarbetsnämnder, intresseorganisationer och föreningar.*

Ett strukturfondspartnerskap *ska* vara sammansatt av

2. företrädare för arbetsmarknadens organisationer, *berörda intresseorganisationer, föreningar, och*

3. företrädare för *de myndigheter som regeringen bestämmer.*

Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet.

Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet efter ett nomineringsförfarande och enligt de grunder som regeringen bestämmer. Det sammanlagda antalet ledamöter enligt första stycket 1 *skall* överstiga antalet övriga ledamöter.

Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet efter ett nomineringsförfarande och enligt de grunder som regeringen bestämmer. Det sammanlagda antalet ledamöter enligt första stycket 1 *ska* överstiga antalet övriga ledamöter.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2014.

Den 17 december 2013 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006. Förordningarna kommer att ligga till grund för tillämpningen av bl.a. Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden inom EU under programperioden 2014–2020. På nationell nivå behöver vissa kompletterande bestämmelser införas. Sedan förordningarna antogs har det inom Regeringskansliet analyserats vilka bestämmelser som behövs på lagnivå för att genomföra regelverket för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden under programperioden. En promemoria utarbetades inom Regeringskansliet. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Regeringskansliet (Näringsdepartementet, N/2014/55/RT). Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Lagrådet

Enligt regeringens bedömning är lagförslaget i denna proposition av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Strukturfondspartnerskapens arbete under programperioden 2014–2020

Prop. 2013/14:175

Regeringens bedömning: Strukturfondspartnerskapens uppgifter bör bestå under programperioden 2014–2020. Huvuduppgiften ska även fortsättningsvis vara att inom de regionala strukturfundsprogrammen och för motsvarande regionala handlingsplaner inom det nationella socialfundsprogrammet prioritera bland ansökningar som har godkänts av förvaltande myndighet.

Remissinstansernas förslag till förbättringar av strukturfondspartnerskapens arbetssätt och arbetsuppgifter bereds vidare inom Regeringskansliet.

Regeringens förslag: Lagtexten förtydligas och anpassas till de program och de mål som ska gälla under programperioden 2014–2020.

Bedömningen och förslaget i promemorian: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker bedömningen och förslaget eller lämnar dem utan invändning. Särskilt tillstyrks att erfarenheter från programperioden 2007–2013 tas till vara och att strukturfondspartnerskapen får arbeta vidare med uppgiften att prioritera bland projekt. Vissa remissinstanser föreslår andra och mer omfattande förändringar i strukturfondspartnerskapens arbetssätt än vad som följer av promemorians förslag. *Kommunförbundet Norrbotten*, *Norrbottens läns landsting* och *Regionförbundet Örebro* vill att beslutsordningen i partnerskapen ska fastställas i lag och att majoritetsbeslut ska tillämpas. *Region Skåne*, *Region Västerbotten* och *Region Värmland* anser att partnerskapens roll ska utvidgas till att bli mer strategisk och att uppgifterna ska avse även utlysning av ansökningar. *Regionförbundet Örebro* anser att strukturfondspartnerskap ska bildas för samtliga ESI-fonder i Sverige. *Svenska ESF-rådet* framhåller att det funnits vissa oklarheter under programperioden 2007–2013 och att det är svårt att uttala sig om uppgiftsfördelningen mellan partnerskapen och myndigheterna innan partnerskapsöverenskommelsen och programmen är beslutade. *Sveriges Kommuner och Landsting* anser att kvalitativa kriterier i ansökan bör beredas av de regionalt utvecklingsansvariga.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Genomförandeorganisationen under programperioden 2014–2020 ska säkerställa ett tydligt regionalt inflytande över såväl programmering som prioriteringar i genomförandet.

För att säkerställa det regionala inflytandet infördes för programperioden 2007–2013 åtta fondgemensamma strukturfondspartnerskap för prioriteringar av projekt för varje geografiskt programområde. Regeringens avsikt med strukturfondspartnerskapen var att ge ett starkt inflytande till regionala företrädare avseende användningen av medel från EU:s strukturfonder (jfr prop. 2006/07:92 s. 6). Förvaltnings-systemet för den regionala fonden respektive socialfonden för programperioden 2007–2013 har godkänts av kommissionen och inga systemfel

Prop. 2013/14:175 har därefter konstaterats. För programperioden 2014–2020 kommer det enligt regelverket att vara en fördel att bygga vidare på godkända befintliga system. Det är också en förenkling nationellt att bygga vidare på ett system som passar strukturfonderna och är känt av alla aktörer.

De åtta regionala strukturfondspartnerskapen prioriterar under programperioden 2007–2013 mellan de projekt som godkänts av förvaltande myndighet. Förvaltande myndighet ansvarar för beredning och beslut om stöd. Förvaltande myndighet får endast bevilja stöd i enlighet med partnerskapets prioriteringar. Erfarenheterna från dagens organisation ur perspektivet med ett ökat regionalt inflytande visar att strukturfondspartnerskapet fungerat som ett bra forum för viktiga aktörer i respektive programområde. Under programperioden 2014–2020 bör man därför bygga vidare på befintliga strukturer för att dra nytta av erfarenheter och säkerställa förutsättningarna för en stark regional förankring. Denna bedömning har också tillstyrkts av remissinstanserna.

I vissa avseenden har remissinstanserna föreslagit förändringar av arbetssättet och nya uppgifter för partnerskapen, uppgifter som delvis åligger förvaltande myndigheter enligt EU-regelverken. Tills vidare föranleder det som har anförts inte regeringen att göra någon annan bedömning än den som har redovisats ovan. Regeringen noterar vad som har anförts. Förslag när det gäller strukturfondspartnerskapens uppgifter och arbetssätt som inte omfattar uppgifter som enligt regelverket åligger någon annan kommer att analyseras och beredas vidare inom Regeringskansliet.

På det sätt som framgår av förslaget behöver dock lagtexten justeras för att stämma överens med de mål och den terminologi som ska gälla under programperioden 2014–2020.

5 Sammansättningen i strukturfondspartnerskapen

Regeringens förslag: Regeringen utser de statliga myndigheter som ska vara representerade i strukturfondspartnerskapen.

Förslaget i promemorian: Överensstämmer med regeringen.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Länsstyrelsen i Väster-norrlands län* anser att länsstyrelsernas deltagande är så pass viktigt att detta även fortsättningsvis bör framgå direkt av lagen. Vissa remissinstanser, bland dem *Region Skåne*, *Region Värmland*, *Kommunförbundet Norrbotten*, *Norrbottens läns landsting* uttalar sig mer allmänt om hur strukturfondspartnerskapen bör vara sammansatta under programperioden 2014–2020.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 3 § lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ett strukturfondspartnerskap vara sammansatt av 1. Förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget, 2. företrädare för arbets-

marknadens organisationer, och 3. företrädare för berörda länsstyrelser, länsarbetsnämnder, intresseorganisationer och föreningar. Under programperioden 2014–2020 bör strukturfondspartnerskapen vara sammansatta på ungefär samma sätt som hittills. Ordningen för att tillsätta strukturfondspartnerskapen bör vara densamma som under programperioden 2007–2013, dvs. att regeringen utser ordföranden, som efter ett nomineringsförfarande utser övriga deltagare. Den föreslagna ändringen av paragrafen är således inte avsedd att medföra någon förändring när det gäller representationen från kommuner, landsting, Sametinget, arbetsmarknadens organisationer, intresseorganisationer eller föreningar.

Vissa remissinstanser som *Region Skåne*, *Region Värmland*, *Kommunförbundet Norrbotten* och *Norrbottnens läns landsting* uttalar sig mer allmänt om hur strukturfondspartnerskapen bör vara sammansatta under programperioden 2014–2020. Region Skåne föreslår att sammansättningen anpassas regionalt samt att myndigheterna utses i samråd med den aktör som har det regionala tillväxtansvaret. Även *Region Västerbotten* anser att företrädare för myndigheterna ska utses i dialog med regionerna. Region Värmland framhåller vikten av att representanter från universitet, högskolor och näringsliv deltar i partnerskapen. Kommunförbundet Norrbotten och Norrbottens läns landsting anser att antalet ledamöter inte bör vara för stort. Regeringen noterar även i denna del vad remissinstanserna har anfört. Remissinstansernas erfarenheter blir viktiga när regeringen ska bestämma de närmare grunderna för nomineringsförfarandet, och när ordföranden i strukturfondspartnerskapen ska utse ledamöterna.

I 3 § första stycket 3 omnämns dock länsarbetsnämnderna, en myndighet som inte finns kvar. Länsarbetsnämndernas uppgifter har i stället övertagits av Arbetsförmedlingen. När det gäller de statliga förvaltningsmyndigheternas representation i strukturfondspartnerskapen kan det finnas goda skäl för att ta med även andra myndigheter än länsstyrelser och Arbetsförmedlingen. Det finns inte skäl för att i lagen uttryckligen ange de myndigheter som bör delta i strukturfondspartnerskapets arbete. I stället bör regeringen ges möjligheten att utse de myndigheter som ska representeras i strukturfondspartnerskapet. Regeringen håller med *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* om vikten av att länsstyrelserna är representerade i strukturfondspartnerskapen, men anser alltså att detta kan säkerställas utan att myndigheterna anges i lagtexten. De närmare grunderna för respektive partnerskaps sammansättning bör beslutas i samband med att ordföranden utses.

Enligt nuvarande ordning ska antalet förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget, alltid överstiga antalet övriga ledamöter (3 § tredje stycket). Samma grunder för sammansättningen av ledamöterna bör bestå under programperioden 2014–2020.

Regeringens förslag: Strukturfondspartnerskapet ska samråda med berört samverkansorgan, berört landsting som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med det regionala tillväxtarbetet i berörda län.

Förslaget i promemorian: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget. *Region Skåne* anser att en utökad samrådsskyldighet kan medföra utökade resursbehov för bl.a. strukturfondspartnerskapets sekretariat. *Regionförbundet Örebro* anser att samrådsskyldigheten ska vara så långtgående att det krävs enighet mellan den som har det regionala tillväxtansvaret och strukturfondspartnerskapet innan ansökningarna prioriteras.

Skälen för regeringens förslag: Strukturfondspartnerskapet ska under programperioden 2014–2020 liksom under programperioden 2007–2013 ha ansvaret för att prioritera bland projektansökningar inom både det berörda regionala strukturfondsprogrammet för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för motsvarande regional handlingsplan inom det nationella socialfondsprogrammet. Hittills har skyldigheten för strukturfondspartnerskapet att samråda med den regionala nivån varit begränsad till att avse projektansökningar inom de åtta regionala strukturfondsprogrammen. För att uppnå bättre samordning mellan fonderna och det övriga tillväxtarbetet, bör även prioriteringen bland projektansökningar inom det nationella socialfondsprogrammet tydligare kopplas samman med tillväxtarbetet på regional nivå. Det finns därför skäl för att utöka strukturfondspartnerskapets skyldighet att före beslut samråda med den regionala nivån till att omfatta projektansökningar inom båda fonderna. Dock anser inte regeringen, till skillnad från *Regionförbundet Örebro*, att samrådsskyldigheten skulle övergå till att bli ett krav på strukturfondspartnerskapet att vara överens med den aktör som har det regionala tillväxtansvaret. Ansvaret för att prioritera ska ligga hos strukturfondspartnerskapet. Som *Region Skåne* har anfört skulle möjligen samrådsskyldigheten för det nationella socialfondsprogrammet kunna påverka resursbehovet. Fördelningen av tekniskt stöd får dock ske inom ramen för respektive program.

7

Konsekvenser

Förslaget bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser. Förslaget bedöms inte heller ha betydelse för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för företagande, sysselsättning eller serviceutbud i olika delar av landet. Förslaget bedöms inte ha några miljökonsekvenser.

Förteckning över remissinstanserna (Promemorian Vissa lagändringar inför en ny programperiod)

Prop. 2013/14:175
Bilaga 1

Ekonomistyrningsverket, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Gotlands kommun, Hallands läns landsting, Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Samverkansorganet i Blekinge län, Samverkansorganet i Dalarnas län, Samverkansorganet i Gävleborgs län, Samverkansorganet i Jämtlands län, Samverkansorganet i Jönköpings län, Samverkansorganet i Kalmar län, Samverkansorganet i Kronobergs län, Samverkansorganet i Södermanlands län, Samverkansorganet i Uppsala län, Samverkansorganet i Värmlands län, Samverkansorganet i Västerbottens län, Samverkansorganet i Örebro län, Samverkansorganet i Östergötlands län, Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap

Härigenom föreskrivs att 1, 2 och 3 §§ lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Inom ramen för förvaltningen av EU:s strukturfonder ska strukturfondspartnerskap bildas enligt denna lag.

Inom det geografiska området för varje regionalt strukturfundsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning och motsvarande regionala planer för det nationella strukturfundsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning ska ett gemensamt strukturfondspartnerskap bildas.

Strukturfondspartnerskapet ska bland de ansökningar som godkänts av förvaltande myndighet för det berörda strukturfundsprogrammet yttra sig över vilka ansökningar som ska prioriteras. Strukturfondspartnerskapets yttrande ska vara bindande i den förvaltande myndighetens fortsatta handläggning.

Om en ansökan om stöd avser ett projekt inom ett regionalt strukturfundsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning, ska strukturfondspartnerskapet samråda med berört samverkansorgan, berört landsting

Föreslagen lydelse

1 §¹

Inom ramen för förvaltningen av EU:s strukturfonder ska strukturfondspartnerskap bildas enligt denna lag.

Inom det geografiska området för varje regionalt strukturfundsprogram och motsvarande regional handlingsplan för det nationella socialfundsprogrammet ska ett gemensamt strukturfondspartnerskap bildas.

Strukturfondspartnerskapet ska inom målet investering för tillväxt och sysselsättning bland de ansökningar som godkänts av förvaltande myndighet för det berörda strukturfundsprogrammet yttra sig över vilka ansökningar som ska prioriteras. Strukturfondspartnerskapets yttrande ska vara bindande i den förvaltande myndighetens fortsatta handläggning.

2 §

Strukturfondspartnerskapet ska samråda med berört samverkansorgan, berört landsting som avses i

¹ Senaste lydelse 2010:631.

som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med det regionala tillväxtarbetet i berörda län.

lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med det regionala tillväxtarbetet i berörda län.

Prop. 2013/14:175
Bilaga 2

3 §

Ett strukturfondspartnerskap *skall* vara sammansatt av

1. förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget,

2. företrädare för arbetsmarknadens organisationer, och

3. företrädare för *berörda länsstyrelser, länsarbetsnämnder, intresseorganisationer och föreningar.*

Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet.

Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet efter ett nomineringsförfarande och enligt de grunder som regeringen bestämmer. Det sammanlagda antalet ledamöter enligt första stycket 1 skall överstiga antalet övriga ledamöter.

Ett strukturfondspartnerskap *ska* vara sammansatt av

1. förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget,

2. företrädare för arbetsmarknadens organisationer, *berörda intresseorganisationer och föreningar,* och

3. företrädare för *de myndigheter som regeringen bestämmer.*

Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet.

Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet efter ett nomineringsförfarande och enligt de grunder som regeringen bestämmer. Det sammanlagda antalet ledamöter enligt första stycket 1 *ska* överstiga antalet övriga ledamöter.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2014.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2014.

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Erlandsson, Hägglund, Borg, Billström, Adelsohn Liljeroth, Björling, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Ek, Löf, Svantesson.

Föredragande: statsrådet Löf.

Regeringen beslutar proposition 2013/14:175 Vissa lagändringar inför en ny programperiod.